

BURSA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME MERKEZİ

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

6. SINIF

Hız. Muhammed'in Medine Dönemi Mescid-i Nebi ve İşlevleri

Sabahattin DÜLGER
Bursa İl Milli Eğitim Müdürü

Ekrem KOZ
Bursa İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı

Mehmet KÖYLÜ
ÖDM Ekip Sorumlusu

Soru/Etkinlik Yazarları

Sema ER
Cem KARA

Resul BAKIR
M. Sami YORULMAZ

Mehmet Fatih BÜTÜN
Fatih ÖZBEK

Erkan TAŞDELEN
Yusuf DEMİR

Zeynep VAR

Özge KORKMAZ
Görsel Tasarım Uzmanı

ETKİNLİK 1

HZ. MUHAMMED'İN HİCRETİ YAPILANDIRICI GRİT

1	HZ. Ebubekir	2	Ensar	3	HZ. Ali
4	Kuba Köyü	5	Ranuna Vadisi	6	Hicret
7	Sevr Mağarası	8	Muhacir	9	II. Akabe Biatı
10	Mekke	11	HZ. Muhammed	12	Medine

Aşağıdaki soruların parantez içine yukarıdaki kodları yazarak cevaplayınız.

1. Medine'ye hicrette yol arkadaşları (... , ... , ...)
2. HZ. Muhammed'in (s.a.v) Mekke'den Medine'ye yolculuğuna verilen ad (...)
3. HZ. Muhammed (s.a.v) ve arkadaşının sığındıkları mağara (...)
4. 622 yılında Mekke'de Medineli 75 Müslümanın katılımı ile yapılan bağlılık yemini (...)
5. Mekke'den Medine'ye göç eden Müslümanlar (...)
6. HZ. Muhammed'in (s.a.v) yolculuğu esnasında dinlendiği köy ve ilk Cuma Namazı kıldığı yer (... , ...)
7. HZ. Muhammed'in (s.a.v) ayrıldığı ve varıp yerleştiği şehirler (... , ...)
8. Mekke'den Medine'ye gelen Müslümanlara yardım eden Müslümanlar (...)

ETKİNLİK 2

Hız. Muhammed'in (s.a.v) hicreti ile ilgili istenen bilgileri aşağıdaki boşluklara doldurunuz.

Olay	Bilgi
1. Medinelilerin müslümanlarla ilk defa görüşme tarihi	
2. Medinelilerin ilk müslüman olanların grubundaki kişi sayısı	
3. Medinelilerin I. Akabe biatını yaptığı tarih	
4. Medinelilerden I. Akabe biatına katılan kişi sayısı	
5. Medine'ye gönderilen öğretmen	
6. Medinelilerden II. Akabe biatını katılan kişi sayısı	
7. Hız. Ali (r.a) hicret ederken Hız. Muhammed'e (s.a.v) nerede yetişti?	
8. Hız. Muhammed (s.a.v) Medine'ye hangi yılda vardı?	

ETKİNLİK 3

DOĞRUSUNU YAZALIM

Aşağıda Hız. Muhammed'in (s.a.v) hicreti ve Medine dönemine ait bazı kavramlar harfleri karışık şekilde verilmiştir. Kelimelerin doğrusunu bulup karşısına yazınız.

1. EİCRTH	
2. EMİDEİCNBİS	
3. SAHFAIUFBES	
4. FSFEU	
5. SEARN	
6. HMAİRCU	
7. EDİMEN MLÖZEŞESİS	
8. ŞLRKDEİKA	

ETKİNLİK 4

M A N N E C B R A S N E S T R K F G E K
U E S E T R E İ A H İ R E Y V B N M B U
H S D R R E V S H A Z R E C A M C A U R
A D E İ A S D F G H J K Q Ü Ç İ K Z E T
M F R Q N Q W E R T Y U W Ğ Ö V L X Y A
M G T A W E Z X C V B N E P M K M C Y S
E H Y Z E R S A E U O Ü R O N A E V U D
D J U W R F D Ö A S D F T I B T R B B E
E K I S T V F Q Z A C V Y U V İ Y N E N
M L O X Y B G K O L A İ U Y C R E M L B
A Ş P E U N H Ş H K E L I T X C R Ö E A
N İ Ğ D I D F G H J K Ş O R Z İ U Ç N G
M U H A C İ R J K L Ş İ M E A H H F S E
İ M S C Ü Ğ P O I U Y T P E S F U G A Y
R N D F G H J K L Ş İ Ü Ğ P S D B H R E
B İ L A L İ H A B E Ş İ J K L İ E J İ C
A V H G F D S A Z X C V B N M Ö Ç K S İ
C B A S D F G H J E F F U S I B A H S A
M E S C İ D İ N E B İ R T Y U I O Ğ T T
M A L B A T E N N E C U L K R O Y V E N

Aşağıdaki soruların cevapları bulmacada gizlenmiştir. Her bir sorunun cevabını bulmacada işaretleyiniz.

1. Peygamberimiz (s.a.v) Mekke'den Medine'ye hicret edince kimin evinde 6 ay misafir olmuştur?
2. Mekke'den Medine'ye hicret eden sahabelere ne denir?
3. Medine'de peygamberimiz'in (s.a.v) yaptırdığı ilk mescidin adı nedir?
4. Medineli ev sahibi müslümanlara ne denir?
5. Medine'de bulunan iki büyük kabilenin adı nedir?
6. Peygamber Efendimizin (s.a.v) Medine'ye hicret edince huzur ve barışı sağlamak amacıyla Medine'deki tüm gruplarla yaptığı anlaşmanın adı nedir?
7. Mescid-i Nebi'de eğitim öğretim gören ve burada ikamet eden öğrencilere verilen isim?
8. Hicreti başlangıç kabul eden Müslümanların hicretten sonra kullandığı takvime ne denir?
9. İlk ezanı okuyan sahabe kimdir?
10. Suffe'de yetişen ve en çok hadis rivayet eden sahabe kimdir?

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. Mekke'ye Türkiye'den ibadet için giden Müslümanların Medine'ye de mutlaka uğramalarının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medine hurma üretiminde önemli bir şehirdir.
- B) Bu şehirde ülkemizden çok sayıda insan yaşamaktadır.
- C) Hz. Muhammed'in (s.a.v) kabr-i şerifleri bu şehirdedir.
- D) Cuma namazı ilk kez bu şehirde kılınmıştır.

Hz. Muhammed (s.a.v) Medine'ye hicret ettikten sonra orada yaptığı ilk işlerden birisi mescid yaptırmak olmuştur. Birçok hizmetin merkezi olan bu mescidin ismi .....dir.

2. Bu metinde boş bırakılan kısma gelmesi gereken mescid ismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mescid-i Nebi
- B) Mescid-i Haram
- C) Mescid-i Aksa
- D) İki kibleli mescid

Hz. Muhammed (s.a.v) Medine'de güçlü bir İslam toplumu oluşturmak için ilk olarak barış ve kardeşliği tesis etmeye çalışmıştır. Her bir Medineli Müslüman'ı, Mekkeli bir Müslüman ile kardeş ilan etmiştir. Buna Muâhât (Kardeşleştirme) denir. Hz. Peygamber'in (s.a.v) gerçekleştirdiği kardeşlik sayesinde Mekkeli muhacirlerin sıkıntıları en aza inmiştir. Çünkü Medineli Müslümanlar mallarını, evlerini, maddi ve manevi imkânlarını Mekkeli kardeşleriyle paylaşmıştır.

3. Bu metinde anlatılan kardeşlik için Müslümanlar aşağıdaki hadislerden hangisini kendilerine rehber edinmiştir?

- A) Bana şunlar hakkında söz verin, ben de size cenneti müjdeleyeyim: Konuştuğunuz zaman doğru konuşun! Söz verdiğiniz zaman sözünüzü yerine getirin! Size emanet edileni koruyun!
- B) Yaşlılıktan önce gençliğin, hastalıktan önce sağlığın, fakirlikten önce zenginliğin, meşguliyetten önce boş zamanın, ölümden önce hayatın değerini bil.
- C) Hak sahiplerinden yana çıkıp hakkın yerini bulmasına yardımcı olanlar insanların en hayırlılarıdır. İçinde, zayıf kimsenin incitilmeden hakkını alamadığı bir toplum yükselmez.
- D) Müminler birbirlerine merhamet etmekte, birbirlerini sevmekte ve birbirlerini korumakta bir vücudun organları gibidir. Vücudun herhangi bir organı hastalandığında bütün vücut bundan rahatsız olur. Aynı şekilde bir mümin de sıkıntı içinde bulunduğunda, diğer müminler onun sıkıntısını, derdini ve üzüntüsünü paylaşırlar.

Medine’de mescidin hemen bitişiğine yapılan mekân, İslam eğitim tarihinde önemli bir yere sahiptir. İlk yapılan eserlerden birisinin ilimle ilgili olması, bu konuya Hz. Peygamberin (s.a.v) verdiği önemi de göstermektedir. Burası İslam tarihindeki ilk yatılı okul olarak da kabul edilmektedir.

4. Bu metinde bahsedilen eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Daru’l Erkam   B) Suffe
C) Ravza-i Mutahhara   D) Hilfü’l Fudül

Mekkeli Müslümanlar Mekke’de yaşama imkânı bulamayınca Medine’ye hicret etmişlerdir. Ancak herşeylerini bırakmak zorunda kaldıklarından muhtaç duruma düşmüşlerdi. Hz. Muhammed de (s.a.v) sonradan Medine’ye hicret edince Medineli Müslümanlarla Mekkeli Müslümanları kardeş ilan etmiş ve her Medineli Müslümanı kardeşinin ihtiyacını gidermekle yükümlü kılmıştı.

5. ve 6. soruları verilen metne göre cevaplayınız.

5. Aşağıdaki olaylardan hangisi Hz. Muhammed’in (s.a.v) yaptığı kardeşlik antlaşması kapsamında değildir?

- A) Koronavirüs salgını nedeniyle özellikle evlerinden çıkamayan yaşlıların ihtiyaçlarını bazı gençler üstlenmişlerdir.
B) Elazığ depremi nedeniyle sokakta kalan insanlara ülke genelinde yardımlar toplanmıştır.
C) Savaştan dolayı ülkelerini terk etmek zorunda kalan Suriyelilere ülkemizde çeşitli yardımlar yapılmıştır.
D) Koronavirüs salgını nedeniyle okullar bir süreliğine kapatılmış ve EBA üzerinden eğitime devam edilmiştir.

6. Aşağıdaki olaylardan hangisi Hz. Muhammed’in (s.a.v) yaptığı bu kardeşlik antlaşmasına uygun düşmemektedir?

- A) Koronavirüs salgını nedeniyle evlerinde kalıp çalışamayan ihtiyaç sahiplerine yönelik bir yardım seferberliği düzenlenmiştir.
B) “Kardeş Okul” projesi kapsamında bazı okullar ihtiyacı olan okullara yardımlar götürmüştür.
C) Koronavirüs salgını nedeniyle evine kapanan bazı vatandaşlar yüksek miktarda gıda maddesi alımı yapmışlardır.
D) Öğretmen, dersi anlamakta güçlük çeken öğrencilerle dersi anlamış öğrencileri eşleştirmiş ve birbirlerine yardımcı olmalarını söylemiştir.

7. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

	Mekkeli Müslümanlar	Medineli Müslümanlar	Putperestler
A)	Ensar	Müşrik	Muhacir
B)	Muhacir	Ensar	Müşrik
C)	Müşrik	Muhacir	Ensar
D)	Muhacir	Ensar	Münafık

8. Hz. Muhammed’in (s.a.v), ezanı okumakla görevlendirdiği sahabi kimdir?

- A) Bilal-i Habeşi
B) Selman-ı Farisi
C) Hz. Ali (r.a)
D) Hz. Ömer (r.a)

Cevap Anahtarı

ETKİNLİK 1							
1. 1, 3, 11	2. 6	3. 7	4. 9	5. 8	6. 4, 5	7. 10, 12	8. 2

ETKİNLİK 2							
1. 620	2. 6	3. 621	4. 12	5. MUSAB BİN UMEYR	6. 75	7. KUBA	8. 622

ETKİNLİK 3			
1	HİCRET	5	ENSAR
2	MESCİD-İ NEBİ	6	MUHACİR
3	ASHAB-I SUFFE	7	MEDİNE SÖZLEŞMESİ
4	SUFFE	8	KARDEŞLİK

ETKİNLİK 4			
1	EBU EYYUB EL ENSARİ	6	MEDİNE SÖZLEŞMESİ
2	MUHACİR	7	ASHABI SUFFE
3	MESCİDİ NEBİ	8	HİCRİ TAKVİM
4	ENSAR	9	BİLALİ HABEŞİ
5	EVS HAZREC	10	EBU HUREYRE

Çoktan Seçmeli Sorular							
1. C	2. A	3. D	4. B	5. D	6. C	7. B	8. A